

Beslisnotitie Routekaart

Aanleiding

Naar aanleiding van het 81e OMT advies en op verzoek van de Kamer (o.a. dhr. Jetten en dhr. Seegers), wordt in de tweede helft van januari de herijkte routekaart gepresenteerd. In deze nota schetsen we kort de achtergrond en het verdere proces, leggen wij zeven beslispunten voor en vragen we uw aandacht voor een politiek aandachtspunt. Als laatste wordt er kort in gegaan op de herijkingssystematiek waarmee de routekaart actueel zal worden gehouden.

Achtergrond

Begin december is een interdepartementale werkgroep opgericht waarin gezamenlijk gewerkt wordt aan een breed gedragen routekaart. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van EZK, FIN, I&W, NCTV, OCW en SZW en wordt voorgezeten door VWS. Voor het Kerstreces zijn enkele discussiepunten door het DOC behandeld en over de volgende voorstellen is overeenstemming bereikt:

1. De routekaart zal inzicht bieden in zowel op- als afschalen;
2. Voordat de routekaart gepubliceerd wordt zal de impact van maatregelen (pakketten) op samenleving en economie in kaart worden gebracht en breed worden afgewogen (zie bijlage);
3. De ontwikkelingen rondom vaccins en testen worden meegenomen in de routekaart;
4. De routekaart zal als 'routekaart' gepresenteerd blijven worden (en niet als menukaart). In de communicatie wordt overgebracht dat het niet als limitatieve lijst is bedoeld. Er kunnen 'plussen en minnen' worden gehanteerd.
5. Risiconiveau 4 'zeer ernstig' zal ingevuld worden met concrete maatregelen.

Proces

Het verdere proces in schema:

Dag	Datum	Wat	
Woensdag	13 jan	Inschalings-overleg	Bespreken routekaart incl inschalingsystematiek
Donderdag	14 jan	DOC	Bespreken routekaart incl inschalingsystematiek
Vrijdag	15 jan	OMT	Bespreken routekaart incl inschalingsystematiek
Maandag	18 jan	ACC	Bespreken routekaart incl inschalingsystematiek
Dinsdag	19 jan	MCC	Bespreken routekaart incl inschalingsystematiek
Woensdag/ donderdag	20/21 jan	BWO	Bespreken routekaart incl inschalingsystematiek
Maandag	25 jan	VB	Bespreken routekaart incl inschalingsystematiek
Dinsdag	26 jan	MCC	Besluit routekaart incl inschalingsystematiek

Beslispunten

1. Vormgeving risiconiveau 4 'zeer ernstig' in de bestuurdersversie van de routekaart.

Er zijn drie manieren om de maatregelen in risiconiveau 4 'zeer ernstig' te presenteren:

- Optie 1: Per regel een basisoniveau aan maatregelen en in deze regel de additionele maatregelen die als verzwaaring genomen kan worden opnemen. Daarmee wordt er onderscheid gemaakt tussen de in ieder geval te nemen maatregelen in risiconiveau 4, en eventuele verzwaaringen. (De voor deze bespreking meegezonden opgemaakte bestuurdersversie hanteert deze opmaak).
 - Voordeel: er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de basismaatregelen zoals die in risiconiveau 4 gelden, en de eventuele additionele verzwaaringen.
 - Nadeel: vanuit communicatieperspectief kan dit leiden tot ruis, omdat er niet op voorhand helder is welke maatregelen er zullen gelden in risiconiveau 4. Ook wordt er op deze wijze een 'extra' risiconiveau ingebouwd in de routekaart.
- Optie 2: Per regel zowel de basismaatregelen, alsook de additionele maatregelen opnemen waarbij er geen onderscheid wordt gemaakt tussen de basismaatregelen en de additionele maatregelen.
 - Voordeel: deze wijze geniet vanuit communicatieperspectief de voorkeur omdat het direct duidelijk is welke maatregelen er genomen kunnen worden in risiconiveau 4.

- Nadeel: ook zeer zware maatregelen staan, zonder enig onderscheid, genoemd in dit risiconiveau. Daardoor worden ook sommige 'lichtere' maatregelen in risiconiveau 4 (bijvoorbeeld thuisbezoek) vervangen door de zwaarst denkbare variant (dringend advies om geen thuisbezoek te ontvangen). Het is immers niet logisch om twee niet-complementaire maatregelen in dezelfde kolom op te nemen.
- Optie 3: Per regel de basisniveau maatregelen opnemen en onderaan de routekaart een aparte kolom opnemen met alle additionele verzwaringen.
 - Voordeel: op voorhand is helder welke maatregelen er gelden in risiconiveau 4.
 - Nadeel: het opnemen van een extra kolom op een aparte plek in de routekaart kan zorgen voor vragen over de status van deze maatregelen, en daarmee zorgen voor ruis in de communicatie.

Nb. deze additionele verzwaringen zijn niet in alle regels van kolom 4 voorzien. Dit betreft alleen de maatregelen omtrent:

- Thuisbezoek (van 2 personen naar 0 personen)
- Aantal personen uitvaart (van 100 aanwezigen naar 50 aanwezigen)
- Buitenlandse reizen ('reis niet, tenzij strikt noodzakelijk' ipv 'volg reisadvies BZ')
- Detailhandel ('sluiten niet-essentiële detailhandel; afhaalfunctie blijft open')
- Contactberoepen ('verbod op uitoefenen contactberoepen')
- Sport ('sportbeoefening binnen verboden voor zowel jeugd als volwassenen')
- Avondklok (invoeren avondklok)
- Onderwijs (beperken kinderopvang, PO en VO) (zie ook beslispoint hieronder)

Beslispoint: voorkeur uitspreken voor één van deze drie opties.

2. Maatregelen gericht op onderwijs en kinderopvang in het geheel niet noemen in de routekaart; zelfs niet als verzwaring in niveau 'zeer ernstig'.

Maatregelen zoals het sluiten van het PO, de kinderopvang en het VO zijn zeer zwaar en zouden pas in laatste instantie genomen moeten worden. De zwaarte van de maatregelen zou er zelfs voor kunnen pleiten om deze maatregelen in het geheel niet op te nemen in de routekaart en ze daarmee de facto uit te sluiten van verdere maatregelpakketten. Tegelijkertijd doet dat geen recht aan de huidige situatie waarin de kinderopvang alleen geopend is voor ouders met essentiële beroepen, en het PO en VO alleen digitaal onderwijs geven. Vanuit communicatieperspectief is het nemen van maatregelen die niet op voorhand zijn opgenomen in de routekaart niet wenselijk; dit doet afbreuk aan de voorspelbaarheid van de routekaart.

Beslispoint: al dan niet opnemen van maatregelen in risiconiveau 4 gericht op het beperken van fysiek onderwijs in het PO, VO en het sluiten van de kinderopvang.

3. Uitvaarten: aantal personen in risiconiveau 'zeer ernstig' 100, of terug gaan naar 50?

Uitvaarten kent nu op alle risiconiveaus 100 personen. Te overwegen valt om in risiconiveau 'zeer ernstig' terug te gaan naar 50 personen. Hiervoor pleit dat het, net zoals bij de overige maatregelen in dit risiconiveau, een verdere beperking is van het aantal contactmomenten/reisbewegingen en dat het duidelijk de ernst van dit risiconiveau onderstreept. Hier valt tegenin te brengen dat een begrafenis slechts eenmaal in een mensenleven voorvalt en dat het beperken van bezoek hierbij een zeer zware maatregel is. Ook is vanuit communicatie perceptief de voorkeur voor een meer voorspelbare 'afpelling' van het aantal aanwezigen gewenst. Nb. minder dan 50 personen is onwenselijk gezien de aangenomen motie Wilders die pleit voor de mogelijkheid van meer dan 30 personen bij een uitvaart.

Beslispoint: al dan niet minder dan 100 aanwezigen (voorstel 50 aanwezigen) als maatregel in risiconiveau 4.

4. Sluitingstijd restaurants en overige horeca in 'zorgelijk': 23.00 of 24.00 uur?

Restaurants en overige horeca kennen in alle risiconiveaus bepaalde sluitingstijden. Vanuit communicatieperspectief zouden deze zo voorspelbaar mogelijk terug dienen te lopen. Dat

pleit ervoor dat de sluitingstijden in risiconiveau 'waakzaam' op 24.00 uur, in 'zorgelijk' op 23.00 uur en in 'ernstig' op 22.00 uur worden gezet. Deze consequente afpelling van de sluitingstijden komt de voorspelbaarheid en daarmee de naleving van de routekaart ten goede. Aan de andere kant heeft een eerdere sluitingstijd een direct effect op het al dan niet rendabel functioneren van een horecaonderneming. Ook kan het tot handhavingsproblemen leiden wanneer aan elkaar grenzen veiligheidsregio's zich in verschillende risiconiveaus bevinden. Dit bezwaar vervalt overigens wanneer er drie of meer veiligheidsregio's zich in risiconiveau ernstig bevinden: daardoor valt automatisch het gehele land in dit risiconiveau.

Beslispunt: sluitingstijd voor restaurants en overige horeca in risiconiveau zorgelijk op 24:00 uur of 23:00 uur?

5. Sluitingstijden detailhandel in 'zorgelijk' en 'ernstig': niet opnemen, of 20.00 uur?
(Verdere argumentatie vanuit NCTV en EZK)

Beslispunt: sluitingstijden detailhandel in 'zorgelijk' en 'ernstig' in het geheel niet opnemen, of op 20.00 uur stellen.

6. Detailhandel: afhaalfunctie al dan niet toestaan voor bouwmarkten en sierbloemen in risiconiveau 'zeer ernstig'?

Tijdens de huidige lockdown is het toegestaan om doe-het-zelf artikelen en sierbloemen af te halen. Als verzwarende maatregel in risiconiveau 'zeer ernstig' kan er overwogen worden om de afhaalfunctie verder te beperken om te komen tot een gehele sluiting van de niet-essentiële detailhandel.

(Verdere argumentatie vanuit NCTV en EZK)

Beslispunt: al dan niet in risiconiveau 'zeer ernstig' afhaalfunctie voor doe-het-zelfartikelen en sierbloemen toestaan.

7. Langdurige zorg: advies geven op maximaal aantal bezoekers?

De langdurige zorg kent in de voorgestelde routekaart geen centraal opgelegd dwingende maatregelen. Er wordt op die manier ruimte gehouden om de sector zelf maatregelen te laten treffen. Dit vanuit het idee dat de langdurige zorginstellingen zelf het beste een inschatting kunnen maken van de voor hen passende maatregelen. Deze wens komt ook tot uiting in het aangenomen amendement Van Brenk c.s. op de twm. De indieners beogen met dit amendement de verantwoordelijkheid voor het eventueel beperken van bezoek primair bij de zorgaanbieder houden. Zij willen dat de zorginstelling zelf, in overleg met de cliëntenraad en de ondernemingsraad, vanuit de eigen verantwoordelijkheid evenredige maatregelen treft om de verspreiding van het virus tegen te gaan.

Daar valt tegenin te brengen dat alle andere sectoren in de routekaart per risiconiveau steeds zwaardere maatregelen tegemoet kunnen zien. Om dit te ondervangen zou er in de routekaart een advies opgenomen kunnen worden aan de Langdurige Zorg van bijvoorbeeld een maximaal aantal van drie bezoekers per week voor de risiconiveaus 'ernstig' en 'zeer ernstig'. Gezien het hierboven genoemde amendement behoeft dit een wetswijziging die op weinig enthousiasme zal kunnen rekenen in de Tweede Kamer.

Beslispunt: al dan niet opnemen van een advies voor de Langdurige Zorg aangaande het maximaal aantal bezoekers per week (voorstel 3 bezoekers per week) in voor risiconiveaus 'ernstig' en 'zeer ernstig'.

Politiek aandachtspunt: Sport

Naast deze beslispunten zijn de maatregelen onder Sport een politiek aandachtspunt. In de werkgeroep is consensus over het feit dat Sport in het kader van een gezonde leefstijl alsook als uitlaatklep een belangrijke factor is. Er zijn dan ook relatief soepele maatregel voorzien op dit vlak. Daar deze afwijken van de meer stringente overige maatregelen wordt het OMT expliciet gevraagd om een oordeel te geven over de nu onder Sport opgenomen maatregelen. Daarbij zal met name

gevraagd worden te kijken naar de formulering in risiconiveau 'ernstig' waarbij volwassenen, op minder dan 1,5 meter mogen trainen met elkaar.

Herijkingssystematiek

Om de routekaart actueel te houden en recht te laten doen aan maatschappelijke veranderingen (bijv. de vaccinatiegraad) wordt het OMT iedere vier weken gevraagd om over de routekaart te adviseren. Maatregelen en inschalingindicatoren blijven op die manier onderwerp van advies. Wanneer er aanleiding voor is kan deze herziening uiteraard frequenter. Als er aanleiding is voor het aanpassen van een maatregel/maatregelen, worden daar de andere departementen bij betrokken.